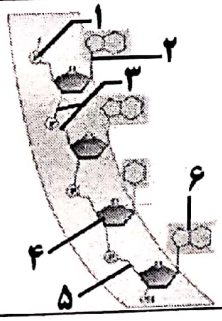
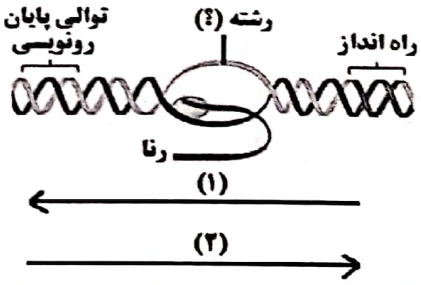
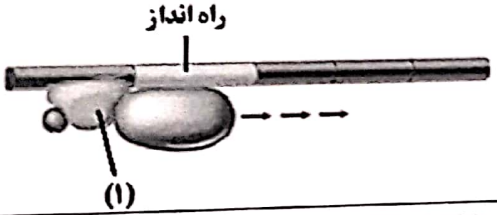
به نام خدا

سوالات امتحان درس: زیست شناسی (۳)	پایه دوازدهم تجربی در دی ماه سال ۱۴۰۱	دبیرستان: استعدادهای درخشان ابن سینا سراب
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۷	ساعت شروع: ۸/۳۰صبح	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

ردیف	سوالات (۲۲ سوال در ۴ صفحه)	بارم
۱	درستی یا نادرستی هر یک از عبارت های زیر را بدون ذکر دلیل مشخص کنید. ➢ پروکاریوت ها علاوه بر دنای اصلی ممکن است مولکول هایی از دنای دیگر به نام پلازمید داشته باشند. ➢ شکل آنزیم در جایگاه فعال با شکل پیش ماده یا بخشی از آن مطابقت دارد. ➢ اتصال برخی از رنا های کوچک مکمل به رنای پیک مثالی از تنظیم بیان ژن پیش از رونویسی است. ➢ بیماری فنیل کتونوری همانند کم خونی داسی شکل، یک بیماری نهفته مستقل از جنس است. ➢ برای آن که جمعیتی در حال تعادل باشد، لازم است آمیزش ها در آن غیرتصادفی باشند. ➢ در رشته الگوی دنای هموگلوبین طبیعی، رمز مربوط به ششمین آمینواسید به صورت CTT است.	۱/۵
۲	جای خالی جملات زیر را با کلمات مناسب پر کنید. ➢ مزلسون و استال برای سنجش چگالی دنای باکتری ها از محلول ..... استفاده کردند. ➢ ویژگی های منحصر به فرد هر آمینواسید به ..... آن بستگی دارد. ➢ در مرحله آغاز ترجمه بخش هایی از ..... زیر واحدکوچک رناتن (ریبوزوم) را به سوی رمزه آغاز هدایت می کند. ➢ در یوکاریوت ها رونویسی از ژن رمز کننده آنزیم رنابسپاراز ۳، توسط آنزیم رنابسپاراز ..... انجام می شود. ➢ در گروه خونی ABO گروه بندی بر مبنای بودن یا نبودن دو نوع ..... به نام های A و B در غشای گویچه های قرمز است. ➢ پرتو فرابنفش باعث تشکیل .....تیمین در DNA می شود. ➢ توالی هایی از دنا را که در بین گونه های مختلف دیده می شوند توالی های ..... می گویند. ➢ ساختارهایی که کار یکسان اما طرح ساختاری متفاوت دارند، را ساختار های ..... می نامند.	۲
۳	الف) بر اساس مشاهدات و تحقیقات چارگاف روی دناهای جانداران، مقدار آدنین در دنا با مقدار کدام باز آلی برابر است؟ ب) گریفیت چگونه پی برد که وجود پوشینه به تنهایی عامل مرگ موش ها نیست؟ ج) ایوری و همکارانش، ابتدا در عصاره استخراج شده از باکتری های پوشینه دار کشته شده، چه گروهی از مواد آلی را تخریب کردند؟	۱
۴	با توجه به شکل به سوالات مطرح شده پاسخ دهید. الف) کدام شماره، پیوند فسفودی استر را نشان می دهد؟ ب) شماره ٦ می تواند کدام یک از بازهای آلی سیتوزین یا آدنین باشد؟ ج) تفاوت RNA و DNA در کدام شماره است؟	۰/۷۵
۵	در رابطه با همانندسازی دنا به سوالات زیر پاسخ دهید. الف) در هر دو راهی همانندسازی چند آنزیم هلیکاز فعالیت می کنند؟ ب) اغلب پروکاریوت ها در دنای اصلی خود چند جایگاه آغاز همانندسازی دارند؟ ج) اضافه شدن یک نوکلئوتید به رشته در حال تشکیل به چه عاملی بستگی دارد؟ د) در هنگام ویرایش، دنابسپاراز چه نوع فعالیتی دارد؟	۱

Scanned with CamScanner

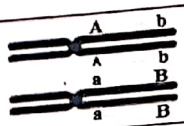
٦	تغییر PH چگونه باعث تغییر فعالیت یک آنزیم می شود؟ توضیح دهید.	۰/۷۵
۷	علت هر یک از موارد زیر را بنویسید. الف) یاخته ها به مقدار کم به آنزیم نیاز دارند. ب) همانندسازی دنای هسته یوکاریوتی از دنای پروکاریوتی پیچیده تر است.	۱
۸	با توجه به شکل به سوالات مطرح شده پاسخ دهید. الف) شکل نشان داده شده، کدام مرحله رونویسی را نشان می دهد؟ ب) نام بخش مشخص شده (؟) را بنویسید. ج) کدام شماره، جهت رونویسی را به درستی نشان می دهد؟ 	۰/۷۵
۹	الف) کدام پروتئین ها در یوکاریوت ها، رنابسپاراز را به محل راه انداز هدایت می کنند؟ ب) در رونویسی پیوند هیدروژنی بین رشته الگو و رمزگذار توسط کدام آنزیم شکسته می شود؟ ج) فرایند جداسازی و حذف بخش هایی از رنای اولیه و ساخته شدن رنای بالغ را چه می گویند؟ د) در تنظیم منفی رونویسی در باکتری اشرشیا کلای، چه پروتئینی از پیشروی رنابسپاراز جلوگیری می کند؟	۱
۱۰	شکل زیر تنظیم رونویسی ژن هایی از باکتری اشرشیاکلای را نشان می دهد. با توجه به شکل به سوالات زیر پاسخ دهید. الف) این تنظیم رونویسی از نوع مثبت است یا منفی؟ ب) نام بخش مشخص شده (۱) را بنویسید. 	۰/۵
۱۱	با توجه به mRNA زیر به سوالات مطرح شده پاسخ دهید. mRNA: AAAGUAAUGUUUCGUCCGUAACCC الف) توالی نوکلئوتیدی اولین آنتی کدونی که در جایگاه A ریبوزوم قرار می گیرد را بنویسید. ب) آخرین کدونی که در جایگاه P قرار می گیرد، کدام است؟ ج) توالی نوکلئوتیدی آنتی کدون مربوط به سومین کدونی که در جایگاه P ریبوزوم قرار می گیرد را بنویسید. د) رشته الگوی mRNA را بنویسید.	۱
۱۲	علت هر یک از از موارد زیر را بنویسید. الف) در پروکاریوت ها پروتئین سازی حتی ممکن است پیش از پایان رونویسی رنای پیک آغاز شود. ب) ژن های رنای رناتنی در یاخته های تازه تقسیم شده بسیار فعال اند.	۰/۵

Scanned with CamScanner

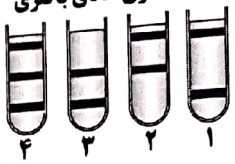
۱۳	الف) پیش از کشف قوانین وراثت، چه تصوری در مورد رابطه بین صفات والدین و فرزندان وجود داشت؟ ب) علت شایع ترین نوع هموفیلی، فقدان کدام پروتئین است؟ ج) در بیماری فنیل کتونوری تجمع چه ماده ای در بدن به ایجاد ترکیبات خطرناک منجر می شود؟ د) چرا در صفات وابسته به X ممکن نیست پدر ناقل باشد؟	۱
۱۴	الف) جایگاه ژنی کدام صفت گروه خونی، در فام تن شماره ۱ است؟ ب) اندازه قد انسان صفتی پیوسته است یا گسسته؟ ج) تغذیه نوزاد مبتلا به بیماری فنیل کتونوری با شیر مادر، باعث آسیب رسیدن به کدام یاخته های بدن او می شود؟	۰/۷۵
۱۵	مواردی از ستون اول به ستون دوم مربوط است، شماره آن ها را در کادر خالی (□) ستون دوم بنویسید. ستون اول: ۱) بارزیت ناقص ۲) رنگ نوعی ذرت ۳) گروه خونی ABO ۴) صفت پیوسته ۵) هم توانی ستون دوم: □ الف) صفتی پیوسته □ ب) مقدار سبزینه در گیاه □ پ) رابطه بین دگره R و W در رنگ گل میمونی	۰/۷۵
۱۶	با توجه به چهار ژن نمود AABbCC و AaBBCc و AaBbCc و AabbCC در رابطه با رنگ نوعی ذرت به سوالات زیر پاسخ دهید: الف) کدام یک از ژن نمودهای ذکر شده، نسبت به سایرین از فراوانی کمتری برخوردار است؟ ب) کدام دو ژن نمود (ژنوتیپ) ذکر شده، رخ نمودهای مشابه دارند؟	۰/۵
۱۷	زن و مردی سالم، پسری هموفیل با گروه خونی AB و دختری سالم با گروه خونی O دارند. ژنوتیپ زن و مرد را بنویسید.	۰/۵
۱۸	الف) به فرایندی که باعث تغییر فراوانی دگره ای بر اثر رویدادهای تصادفی می شود، چه می گویند؟ ب) کدام یک از عوامل برهم زننده تعادل جمعیت، علت مقاوم شدن باکتری ها به پادزیست هاست؟ ج) وجود چه دگره ای، باعث بقای جمعیت انسان در مناطق مالاریاخیز نسبت به سایر مناطق می شود؟	۰/۷۵
۱۹	الف) دلفین با کوسه خویشاوندی نزدیک تری دارد یا شیرکوهی؟ ب) ژنگان هسته ای انسان شامل چند فام تن (کروموزوم) غیر جنسی است؟ ج) بقایای پا در لگن مار پیتون نشان دهنده چه ساختارهایی است؟ د) در چه حالتی جهش جانشینی باعث می شود احتمال تغییر در عملکرد آنزیم کم یا حتی صفر شود؟	۱
۲۰	اگر جانداری فقط یک کروموزوم داشته باشد آیا می تواند دچار جهش جابجایی شود؟ چرا؟	۰/۵

Scanned with CamScanner

۲۱ شکل روبرو ایجاد چهارتایه در یک فردی را نشان می دهد.
گامت های نوترکیب این فرد را در صورت وقوع کراسینگ اور بنویسید. ۰/۵

۲۲ سوال : اگر باکتری دارای DNA با بازهای آلی ^{14}N را به محیط کشت دارای ^{15}N منتقل کنیم، و پس از سه نسل همانندسازی، دنای باکتری های حاصل را استخراج و فراگریزانه کنیم، نتیجه فراگریزانه مطابق لوله آزمایش..... خواهد بود. ۲

الف) ۱ □ ب) ۲ □ ج) ۳ □ د) ۴ □

سوال: کدام گزینه در مورد ساختار پروتئین ها درست است؟

الف) آخرین ساختار میوگلوبین همانند هر زنجیره آلفای هموگلوبین، ساختار سوم است. □

ب) تغییر آمینواسید در هر جایگاه به طور حتم موجب تغییر در عملکرد پروتئین می شود. □

ج) در تشکیل ساختار سوم، گروه های R آمینواسیدهای آب گریز، در سطح بیرونی پروتئین قرار می گیرند. □

د) در ساختار دوم صفحه ای، پیوندهای هیدروژنی بین اکسیژن و هیدروژن گروه های R ایجاد می شود. □

سوال: در ترجمه رنای پیک پروتیین های غشایی، همواره پس از ورود رنای ناقل دارای رشته پپتیدی به جایگاه P ، .....

الف) پیوند هیدروژنی بین رمزه و پادرمزه ایجاد می شود. □ ب) رنای ناقل بدون آمینواسید از جایگاه E خارج خواهد شد. □

ج) رشته پپتیدی به رنای ناقل موجود در جایگاه A منتقل می شود. □ د) نوعی بسپار(پلی مر) در جایگاه A قرار می گیرد. □

سوال: کدام گزینه جمله روبرو را به درستی کامل می کند؟« در نبود ..... در باکتری اشریشیا کلای ..... »

الف) لاکتوز – تولید پروتئین های متصل شونده به اپراتور ادامه می یابد. □

ب) لاکتوز – رنابسپاراز به را ه انداز ژن های مربوط به تجزیه لاکتوز متصل نمی شود. □

ج) پروتئین فعال کننده – رنابسپاراز به را ه انداز ژن های مربوط به تجزیه مالتوز متصل می شود. □

د) گلوکز– به طور حتم رونویسی از ژ ن های مربوط به تجزیه مالتوز انجام می شود. □

سوال: پسری سالم با گروه خونی AB^+ که پدر و مادرش ناقل کم خونی داسی شکل هستند با دختری سالم با گروه خونی AB^- که پدرش مبتلا به هموفیلی است، ازدواج می کنند. کدام یک از ژن نمودهای (ژنوتیپ های) زیر برای پسر و دختر درست است؟

الف) $ABddX^HX^hHb^AHb^A - ABDDX^HYHb^SHb^S$ □ ب) $ABddX^HX^HHb^AHb^A - ABDdX^HYHb^SHb^S$ □

ج) $ABddX^HX^hHb^AHb^A - ABDdX^HYHb^AHb^A$ □ د) $ABddX^HX^hHb^AHb^A - ABDDX^hYHb^AHb^S$ □

سوال: کدام یک از عبارت های زیر در رابطه با رنگ نوعی ذرت درست است؟

الف) بیش از یک نوع ژن نمود وجود دارد که دارای همه انواع الل ها است. □

ب) تعداد انواع ژنوتیپ ها در رخ نمودها (فنوتیپ های) دارای دو الل بارز و رخ نمودهای دارای چهار الل بارز، با هم برابر است. □

ج) رخ نمودهای (فنوتیپ های) دارای یک الل بارز همانند فنوتیپ های دارای پنج الل بارز، دارای چهار نوع ژن نمود هستند. □

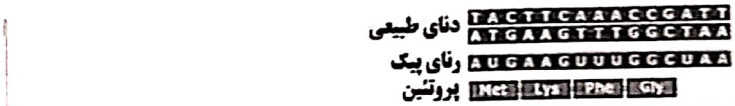
د) همه ژنوتیپ هایی که دارای سه الل بارز هستند در دو جایگاه ژنی خود خالص هستند. □

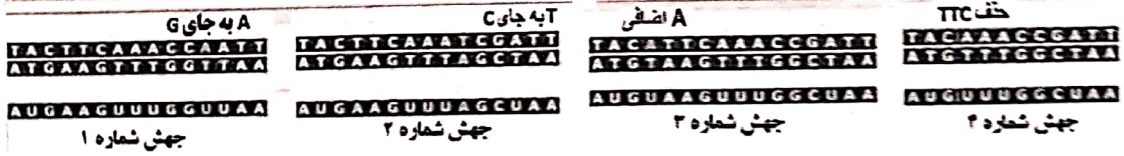
سوال: انتخاب طبیعی، ..... نمی تواند .....

الف) برخلاف رانش دگره ای – گوناگونی دگره ها را در جمعیت کاهش دهد. □ ب) همانند آمیزش تصادفی – جمعیت را تغییر دهد. □

ج) همانند شارش ژنی – موجب افزایش گوناگونی در جمعیتی شود. □ د) برخلاف جهش – گوناگونی را در جمعیت افزایش دهد. □

سوال: با توجه به شکل روبرو گزینه درست را انتخاب کنید.

الف) شماره ۱ جهش بی معنا و شماره ۳جهش تغییر چهارچوب است. □ ب) شماره های ۳ و ۴جهش تغییر چهارچوب هستند. □

ج) شماره ۱ جهش خاموش و شماره ۲ جهش دگر معنا است. □ د) شماره ۱ جهش بی معنا و شماره ۲ جهش خاموش است. □

جمع نمره ۲۰

«موفق باشید» ساعدی

Scanned with CamScanner